

Matjaž Zorc
Zapiski z nekega projekta

- fragmenti po Lojzetu Kovačiču

MOSTAR

V svojem dnu je vsakdo sam. (Kosovel)

Boko v svoji (pretežno) simpatici vlogi; skače po sobi, dobro jutro, dobro jutro. Neodločenost. Še tista skrita misel, drobec strahu in upa, je lenobno potisnjena v lahno neprespanost. Smehljaj ob spominu na sinočni večer. Kislost ob samozavedanju. Pomirjenost zaradi ustvarjenega. Gnoj v ustih. (Žilnik o Shakespearu. Othello. Dostojevski. Miškin. Nastasja Filipovna. Njo bi ljubil, ker ga ne bi bila sposobna imeti.) Najslajša so tla, sladeč podplate, kjer si je umival zobe. Vesoljska ščetka. Drobcu zamerljivosti, odsevi nezavednega, ki so bili razgrabljeni sinoči, so se pogreznili nazaj. Ostaja napetost. Lahna bojazen. (Razrahljanost družinskih laži, prebliski sovraštva, varno potlačeni v zavetju infantilnega. Začuti sočutje. Tesnoba ob zgubljenem cinizmu.)

Hoja skozi mesto. Želja je brezbrizna, mencanje, manjek idej sta brezvezna. Jutranji Bosanci (kot jim pravijo) pri svojih jutranjih bosanskih obredih. Nepomembno rezanje njihovega bosanskega zraka. (Mostarju je postal naklonjen včeraj, ob jedru ob mostu. Tisoč in ena noč. Orient. Aladin. Čas, ko je bila za računalnikom glavna mama (še vzljubil ga bo).)... –

Zajtrk. Sitnost prebavnih procesov. Katarina. Pričakovanje (daleč od vzhičenosti) ledolomilstva. Neinteres.

Odprtje. Dragotov zatikajoč govor, Žilnikov nabijaški, v kontekstu učinkovit. Izbral je Shakespeara, Dostojevskega, njega, ki se mu je zaril v dušo. Njun nenadkriljiv besedni kod. Plehkost strpnosti, medkulturnega dialoga. (Ves problem je v tem, da ne znamo izničiti gona smrti.) Nekje iz zasanjanosti; Žilnik: "So you see, you have a camera and if you go here on the light..." Svetloba. Valovanje, snop delcev. Elektromagnetno valovanje. Fotoni. Proces pogovorov o vremenu, letalih, bosanskih železnicah, potencialne mastnosti genitalnih sokov, medkulturnost. Ob vseh teh Turkih, Nemcih, Srbih, Bosancih (Hercegovcih, kot si pravijo),..., se čuti kot enoceličar, ob svoji materinščini, ki mu da največ, ki ji največ vrača, se čuti enoceličarja. Deset minut. Dve tretjini allegra con brio Eroice. Ah, Beethoven...

Predsednik (v Pavarottiju, centru, čisto evropskem kompleksu, naj bo to plus ali minus). Alija Izedbegović in njegovi nasledniki, ki predstavljajo te tragične ljudi, ki jih je začutil; ne ljudi, pač pa vso njihovo nesrečno vrenje. Prenos na Srbe, Hrvate. Pofukani Tuđman, pofukani Milošević, Karadžić, Mladić, morilci, morilci, morilci. O umoru ni refleksije. Kakšna moralna katastrofa so vsa razglabljanja zakaj, kako, kaj... Človek je umorjen in groza se strne v "Fak... za 50€... 30 let..." Etični polom. ČLOVEK JE UBIL ČLOVEKA. Apriorni odpor. Potlačitev zadržkov. Pika. Etični čut je steber vsega igračkanja, ki se ga gredo, prisiljeni, lažnivi, trivialni (tudi vedoželjni, zanimajoči se, konstruktivni). Razdeljeni Bog. bog. gob. gobice. Religija. Niti stranska vloga več. Kako nično, nikakršno vlogo ima v pletenju odnosov, kot zapestnica na roki, lesena in prazna (Nelly Furtado ima večjo vlogo. Say It Right.).

Ni stvar predmeta. Ni stvar vesoljnega. V človeški duši eksterier ne obstaja. Oče, pojdi in ne pridi nazaj. Mama... ..! Na kemiji bazirana večnost. Presegli smo same sebe. Goba. Hirošima. Mostar. (Sploh ne ve, kako jo čutim. Kemija, mati, lepa, mlada, gladke kože, najlepše bitje na svetu.) Policisti, varuhi socialnih dogovorov, zakonov ljudi za ljudi, predpisov ja-ne, visečih na glavo vsakega, skrbečih za podreditev duha (kar ni nič napačnega, saj je emancipacija drugim pot do končnega cilja človeške družbe – popolnega komunizma, zadnjega stadija evolucije. Ampak takrat bo to nekaj čisto drugega. (Fuj, smrdeče visokoleteče refleksije.)).

Ne smejo se premakniti iz hiše. Popolna priložnost za razgaljanje in zveze, oni se pa igrajo, ne da bi vedeli... Česa? Védenje. Védenje. Izmislek analnih psihotikov, ki ga jemljejo za vzorec. Vsak od njih serje in vsakemu se v anusnih dlakah nabirajo koščki posranega skret papirja. Otresuje se zadržkov pred somatičnimi procesi, vedoč, da se jih ne bo nikoli znebil.

Lačni so. Hrana v Mostarju je škodljivo dobra, človek bi žrl in žrl (sral in sral), barbarstvo balkanske hrane je eden vrhuncev kulinarčne umetnosti, raj požrtnih gurmanov, obtežitev želodca, utrujenost. (Bahor mu je podaril empirično uresničitev duševnih blodenj.)

Polni želodci zakrulijo v zaspano popoldne. Porazgubijo se. Kosilo je razočaranje. Enolično bašenje, prežvekovanje oslinjenih koščkov, mastna kaša med zobmi. Kulturna črtkanost izgine. Nestrpnost. Pri ohranitvi ni nihče nestrpen. Ob presežku se samo prazni. Praznina, prepad brez dna, in nič ga ne more napolniti, ker ona, kulturni presežek, molči. V množici vseh drugačnih vseh enakopravnih ljudi, hotečih se udejanjiti v kao ustvarjalnosti, mu več kot ves svet pomenijo njene oči, ki ga v stotinki sekunde oplazijo. Dotaknejo se ga vsega, do obisti pobožani goni, izpolnjena želja, bliskajoči valovi na gladini, kamnita kultura, mokro zelenje, toplina, kako rad bi jo stisnil, kako rad bi, da ga z rokama objame čez tilnik...

Prebujeno (sestrsko) sovraštvo. Ljubezen, ki jo čuti, je dvignila brado nad vsemi nakladanji, ki so v devetdeset odstotkih mimobežna. Zaščitniški transfer se mu zdi kot žongliranje na polnem mostu ljudi, opica, skakljajoča z napol praznim klobučkom. Pozabili so jo. Le njemu se neutrudljivo sprehaja čez zlitje duševnih naplak, a kuhajoč mulo molči in jo zbudi v nekem prehajajočem kontekstu legitimacije posameznih pojav. Rad bi, da bi vedela, čutila, slutila (in ne naturalistično sprejemala) njegovo njej namenjeno nežnost, ki v občevanju prehaja v plehko nesramnost. Itak je prepričan, da je vsa usmeritev vanj derivat sprevržene naklonjenosti, ki pa ga boža po bitju kot najslajša ljubezen (ki v nobenem naključju ne obstaja). (Občutil je, da neka zgrešena teorija (kdo bo pa obravnaval njo kot zaščitniški material, kdo, če ne nekdo, ki ji globoko zavida?) nosi perspektivno trdnost, ki ga skoraj obrne), a vendar je spet občutil... (Utrudljivo praskanje po sebi in drugih, kot bi se v kinu pogovarjal po telefonu.)

Party v mostarski Metelkovi. Megla čez spomin na... neke čudne scene. Komuniciral, pil in kadil je z neko Turkinjo, pri kateri je bil priča oglašanju materi, simpatično deklico (po naknadnih informacijah nekaj let starejšo od njega, nekaj let, ki jih skriva ljubkost njenega obraza), ki mu je dala vedeti zase ob prepovedanem klavirju. Začuti Eros, ona pa v nekem trenutku neobremenjeno zapusti, izgine (kot neka njena rojakinja isto noč). Refleksija ga trdno zabije v tla, neizprosno trdeč svojo; čut, ki zazna vsa fundamentalna nagnenja, prekritosti navkljub (skrajnost tesnobe je pubertetna resnica njenih pogledov, na ves up zlagana). Dvom, mencanje, pasivnost, pomanjkanje, strah, zadržanost, nesramnost, poziranje, iskanje ga še vedno definirajo.

Ob zadnjem pogorišču zadnjega cigareta se je nad mestom začelo daniti in v lahni vrtoglavici, spokojen od besed, se je odpravil spat, jutranjemu zombijevstvu nasproti.

(Boko spet skaklja in prepeva, zajček na zelenju, popikanem z marjeticami. Telegram budilka Bačarju.) Čuti, da ves svet s svojo težo lovi ravnotežje na njegovi glavi. Globina. Odmev. Soteska. Šumenje. Masa. Nemoč operiranja. (Tesnoba, a le odsev.) Le še Rovan, borec se proti budnosti. Pol ure. To je to. Resignirano se prekolne (ne da bi se smejal) ob streznitvi in padcu upov in sanjarij. Drgnenje zob, ne predolgo, preprih dimastega gnoja v grlu. (Korejec. Nemec. (On si drgne zobe deset minut. Zjebal si bo dlesni.))

Hoja se začenja stikati s hojo po Poljanski; prešine preblisk nedokončanih študijskih obveznosti. (Koran. Abrašević. Minevanje s simpatično Turkinjo (ki stoji dva koraka stran; zgubila je očala...)) Draženje ljubezenskih simptomov. Sladka je. Nekje.) Rezkost mošejskih zvoncev. (Sedi na odru pod stopnicami, sama z limonado in zapisovanjem, izkopavajoč mu nežnost, kot muckin mladič v klobčiču, lepa lepo sedeča po turško.) Bačarjeve brčice. Kot dih vetra. (V spanju podoba Bahorja; zla podgana rdečih oči, zlobnega nasmeha. Ni ga strah.) Užitek brezdelja. Čevapčiči (ampak prav drugačni in prav boljši od tistih doma). Hoja skozi mesto, vročina, Gorenje servis, mošeje... Most. Rado. Norčevanje jim je obrnilo hrbet in ga spremenilo v središče neke zgodbe. Skok z mosta. 25 €.

Predavanje. Husein je kul, pojava sproščena, govor izpiljen (minus angleščina). Predavanje je... komedija, ironična, sarkastična. Razbijanje nekega rocka, momljajoči odsevi prevajalcev, kot kamenčki, usujajoči se prek skale. Natarak, đigirica, ta figura sproščenosti, komunikativnosti, neprisiljenosti, klovnstva in kančka zajebavanja, pokliče na večerjo. Kamen, ki blupne ob gladino. Z očmi se sprehaja po obrazih tujk in tujcev (svoje želje ne pogleda). (Orientalni jug, germanski sever, temnosti Turkinj je bolj naklonjen.) Uho se sreča s Huseinovim glasom. Spet etična katastrofa. Mostar do Neretve. Histeričen smeh, krohotanje in hlipanje. Bosna, gnezdo katastrofalnega barbarstva; Mostar je idealno mesto za kratke stike. Manjek obnovljenih hiš. Ruševine, narkomani, smrad. Samozadostnost morilskih sistemov, amputacija dostojanstva. Mostar razdeljen (nekateri da, drugi ne – razdeljenost) (ženske so tu hudo lepe, obrazi, obline, polt, pravi prdec v obraz konfliktnim impotentnejem). Rdeče mesto. Moje mesto.

Večerja. Kot hijene obkolijo koščke pice in papriko, ki se vleče že dva dni. Ob prazni mizi krožeči jastrebi, lačno prestopajoči v krogu. Utrujenost rutinirano ziba, spreminjajoča se v dejstvo, ki ga je treba sprejeti. Prosti pad. Gravitacija. Vreme. Abrašević. Miniaturna Metelkova z vsemi atributi plus Laško, pivo vseh piv, falusni ponos Slovencev (Pivo in cvetje na višku, glas prijatelja, ki ga v potni vročini sprašuje, kdaj gre.) Utrujajoča depresija, modra otožnost, spojena z utrujenostjo, ga z drugimi (makete za trenutno počutje, znanci, prijatelji) sprehaja skozi mesto. Razbijanje glasbe, turisti. Podobe lepih žensk. Placebo efekt: vsaka je lepa. Obrobje okoli potencialne preobrnitve. Tihi prehod simpatij. Sprejet molk kot dogovor vzajemnega zanimanja. Tisočkrat doživeta počutna slabost. Posebnost.

Snemanje. Izolacija pred tujci. Mirna vest, nekaj počnemo (kako rad bi obsedel na hladnih tleh in z vajeti spustil minevanje, odtiskujoč si mesto v drobovje.) Sonce pali. Bucika, vroča kot sonce, te ubije na 150 kilometrov. Molče blodi s snemajočimi, opajajoč se kot goba. Fieldwork and filming. Duševni aparat je kamera, uperjena v svet, surovi material, ki čaka, da ga sprost v jeziku. Zato pišem, ker si neodvisen. Nič ne rabiš. (Samo pisalo (ki te ožuli)). Skozi tržne ulice turističnega kiča. (Najbolj delovno zanimiv trenutek je Dragotov rez kadra, ko pred kamero kot riba odpre in zapre usta in nadaljuje svojo pot.) Srečen nasmeh, ko vidi

Katarino, kako ga skozi očala za hip oplazi z očmi. Pred kosilom gruča otrok. Sestri profesionalno zagrabit. Obvladata. (Kako rad bi zbodel, češ kako lepa gruča otrok, potem ko je Katarina med njimi (ona čez nekaj dni prav to stori njemu), a se samo zareži, ker ne bi došla...) Z malim muslimančkom se nekaj pogovarja. Naslanjata se drug na drugega. Messi (spominja jih nanj). Milan. Katera punca ti je všeč. Zašepeta mu; ni razumel, a je začutil in temu primerno zaigral. Kasneje kupi magnet AC Milan (2€) in mu ga podari, v zahvalo dobi objem. (Ti mali so edini Mostarčani (minus ekipa Divided), ki jih je spoznal in se z njimi pogovarjal; perverzna šala, seks, lezbe, porniči z njihove strani, sedenje, smehljanje, igranje, prijetnost z njegove; če bi ostal še en dan, bi pri nekom igral FIFO na Playsu 2...)

Jemo spet papriko (v smislu preseravanja ga mika knjiga pritožb). Vsi nekaj vršijo. Ti projekti so res cenzura, ki premaga odpor.

Razpršijo se (kosilo vedno razburka). Usede se za klavir in nekaj igra (klavir je idealno sredstvo za nekoristno sproščanje nakopičenega). V kotičku očesa Turkinja, ki je obmirovala, temna, majhna, lepa, njene oči ga motrijo, mu božajo utripanje. Hodi, prestopa po dvorišču, hoteča se mu približati, on zanalašč ne opazi. Prisede, nadaljuje s skladbo (Knopflerjev Local Hero, kakor se ga je privadil). Ko zaključí, se vsej sceni nasmeji. "What's so funny?..." Prikupen otroški glas, kot veverica, glodajoča orešček. Vsa srčkana. "Play something for me." Melodija, ki jo njeni prsti nevesče šepetajo, nerodno dotikajoč se tipk. Požre neugodje in se prepusti njenemu tipanju. Momljanje, legitimacija iskanja. Važna je prisotnost. "What are you trying to play?", "The Godfather." Slika se zjasni. V drugem poskusu zadevo harmonizira. Tonika. Dominanta. V molu. Lestvice. Prvi, drugi, tretji, prvi. Dve oktavi, protipostopno, in nazaj. Ona obnavlja infantilno prisilo. C dur, dve roki, ena oktava. Igraj klavir s težo roke. Naj ti pade in klavir se bo zadr. Trudi se s tehničnimi vajami, všeč ji je Eine Kleine Nacht Musik, ki se ga je navadil (sploh ne ve, če gre iz G-ja), sprašuje po Chopinu, a ga ne pozna dobro. Mehkužec iz Poljske. Nezmožen nabijanja, piše samo za klavir, a ga Beethovnovi klavirski koncerti napram njegovim gladko peljejo scat. Ah, Beethoven... (Mimogrede izve za forostavo, kdo bo prej koga. Nikoli ne bi stavil nase, ker...) Tipična tesnoba ob nasprotnem spolu; želja po njej, želja po oddaljenosti. "I'm going to the river to see my friends, want to come with me?" Stisnjen obraz (še vedno srčkan): "I don't have swimsuits..." ... "See you." (Pri večerji (ona): "I can play canon in D major..." (Zapoje. Zapoje z njo. Prikima.) "You will show me later." Trenutek: srčica srčkana.)

Volkan, ta zagret buckasti Turek (zdaj nekaj bolan) in Katarina (ki zdajle ljubka nekaj čečka, Drago (Pilsel) pa ves vehementen razpreda refleksije o religiji (&CO), kot bi samozadostno smehljajoč futral golobe. Govorjenje o sebi ga rahlo živcira. Jaz, jaz, jaz, jaz, jaz... Pilselova žena (kar luštna), njegova sužnja. Papiga, ki odmeva njegovem govoričenju. Še njeno življenje ji polaga v usta; pravo malo dušenje svobode, bljuvajoč liberalizem, antifašizem, strpnost, dialog. Cukrčki.) Abrašević, večerna lokacija brez vprašanja, golo dejstvo. Naspidirana glasba, divji ljudje divje gibajočih teles, kot zatripan ples naravnih plemen, ogenj, krog, kri, fuk. Gonska kultura v urbani podrtiji. Žur. Ob strani se pogovarjata, vsak s svojo latenco; Katarina z/s..., Volkan z običajno patologijo moškega (kako bi se je ne oprijel, ko je pa tako čedna, dvakrat dva). Na plesišču jo hoče spraviti v ples, obred prve mesenosti. Ona se telesnosti izogiba, aseksualka. S sklenjenima mezinčkoma valovita po zraku; otroškost združuje, nam naredi psihoze, nevroze, sreče, solze. (Pilsel v hrvaščini s psihološkimi publicami. Pičel del človeške duše.) Zrem jima v hrbet. Tvoj hrbet...

Piknik. Odpeljejo se v kraj, ki mu pravijo Blagaj. Mediteranska geodezija. Zelenje; travnik, mestoma razpaljen, reka, kljub majhnosti napram Neretvi, hladna. Hiše, posajene tu in tam.

Razstreljena podrtija, ki je bila nekoč cerkev (spet začuti etos ob življenju). Mala trgovinica, kamor so šli po pijačo. Trikrat tri metra. Več prostora kot artiklov; tako trgovino bi lahko odprl doma, v kuhinji (vseeno mu bolj dogaja kot kakšen trgovinski center, ki bi jih brez slabe vesti razstrelil, jih naredil podrtije, brez žrtev seveda...). Parkirajo se ob reki (v njej ob bregu ohlajeno pivo). Nad pepelnatim krogom je na jeklen kol, ki mu pravijo raženj, nataknen jagenjček, potemljen in zapaljen od počasnega kroženja nad razžarjenimi tlemi. Zgrožena kreatura, tako je videti nekdo, ki je pogledal privatne posnetke nacističnih oficirjev, kopice negibnih Židov brez zlatih zob (ali pa ne tako stare posnetke nožev in žic s Srebrenice). Zaprepadenost, grozljivost. Z užitkom ga bomo požrli. Umazana balkanska kuhinja. Divjaškost. Eksotično barbarstvo. Dizenfekcija je nevroza. Položijo ga na leseno ploščo. S kleščami razrez žic, s katerimi se drži skupaj. Razparanje razparanega trebuha. (Mešanje drobcev jagenjčka, lesa, prahu, železa; slastna surova začinjenost. Mljask.) Sekira. Razsek uda za udom, tresk!, tresk!, tresk!. Frcanje koščic. Mastno cmokanje trkov mesa. Pečeno jagnje. Življenjsko, civilizacijsko. Žrtveno jagnje. Kristus. Abraham, njegova nesojena žrtev, ki je nikoli nihče nič ne vpraša. (Zdaj, ko je neprepoznan, zdesetkan na kose, ga bo lažje požreti, kot bi semafor preklopil na zeleno (čeprav rdeča ni nikakršna ovira)). Kos mesa na krožniku. V ustih. Prežvekovanje, okus. Orgazmično. Ni čudno, da je Zevs popizdil na Prometeja. Božansko. (Patetično.) Bahor je vzel đigirico; je jo preboden od glasnega režanja, kot šolarček, ki se je med poukom polulal... Prestopa sem ter tja. Smehljajoči ljudje, škrzati nad njimi, bliskanje rečnih valov. Nemke se razgaljajo, radodarne s kopalkami na občutljivih delih, razdajajoč trebuščke, obrise bradavičk, nožice, celulit. Na obrazih vseh sreča. Lenarjenje, hranjenje, že sama na sebi primata minevanja, tu v naravi prevzameta še bolj plastično podobo; ni utvar, da vsa maškarada kaj šteje; kulturno se zlije z naravnim in čaka, da skupaj strohnita. Ne da bi karkoli kogarkoli motilo... Nogomet. Mali mednarodni spektakel mladih fičfiričev. Ekipa plus punca, dekle, žena v голу (Katarina. Kot zmerom, le okolje se menja, kot metulj čez travnik, mesto, oči, prah). Švicanje in norenje za žogo. Igra je odkrita, resne zadeve, laži, konstrukti, odpovedi živalskosti, igre. Igra prizna, da je igra. Laganje, sprenevedanje, vživljanje, kreganje, pravila. Igra je življenje. Življenje je igra. (Kako plehke so vse te misli o življenju, vesolju in sploh vsem, kot pogovori o vremenu.) Eksplozivnost, ki je v njem, ima varno na verigi kondicija, ta varnostni gumb človeških fizičnih zmožnosti (ki je tehnološko varno ukročen). Ena zmaga (po posredovanju Pintariča starejšega), en poraz. Važno je druženje (vsi se počutijo odlično, ko vsi pokopljejo duhovnost s smehljanjem, stiski rok, režanjem). Navijanje, dupla idiokracija, paše ko pes (kot so vse nepomembnosti vir sreče, kot mavrica). Poležavanje v senci, omotica na obrazih, valovanje in resonanca oddajnikov zbadljajev. Tema in odpravijo se nazaj, Pavarotti, rakija, Abrašević, delček sna, jutro.

Pilsel v svojem stilu. Vešč govorjenja, predavanja, nastopa; Hrvaška, Argentina, NDH, Ante Pavelić, Pilseljev ded. Mali Pilsel, pojoč ustaške fašistične pesmi ustašem fašistom. Brat, odpustek morilcu. Prešinejo ga Karamazovi. Oduščanje stoji na subjektivnem sebištvu. Ivan. Odpustijo lahko le žrtve, ostali nimajo pravice. Razčiščenje s samim sabo. Med predavanjem in postopanjem končno nekaj gane. Dve vojni žrtvi (njun odkritelj antifašistični in liberalni Pilsel), starš in otrok. 94 in 62 let. Torej: vojaki, ti borci za svobodo, narod, indoktrinanci, morilci vdrejo v hišo. Nebogljena starčka nebogljeno gledata. Nekdo prisloni na čelo hladno cev. Histerično grabljenje življenja. Moledovanja, molitve. Solze. Nemočen otroški jok, kot če mati odtrga prsi. Pok. Kri pljuske po steni. Dvakrat - - - - -

Bosna, ta kotel. (Balkan, Turki...) Golaž se je kahal sto let. Groza. Vojna, žrtve, Srebrenica, razrešene hiše, jok, izbeglice, ljudje, ki so drug drugega pobijali prav tam, kjer se bašejo in cmokajo s slino prepojenim mesom, kjer je zrl v čudovite modre oči, hipnotično spiralo, dveletne punčke na sprehodu s starim očetom ("Pusti to, pičko mater," blag, ljubeč glas, ko

mala s tal pobere čik...); vse to se je pretakalo pod površino v globinah ljudi, ki so sto let živeli drug ob drugem, drug z drugim. Za zjokat, očiščenje, izbris patetičnosti. Bolečina, globoka bolečina. –

Preostanek Mostarja gre lahko mimo.

Čof v Neretvo (Bačar, Bahor, Rešek, on prepeva blesave pesmi blesavih izvajalcev, prestopajoč sem ter tja).

Pečina. V skalo naravno izdolben lokal-nočni klub. Kul ambient (še voda teče). Slonijo na tleh na blazinah, prejšnji, Katarina, Bučo, Tutta. Leži na štirih blazinah (Katarina: "Rabi kdo kako blazino?", se pravi: "Glejte, ga, koliko blazin je vzel...", kar ga le poboža). Zakinka. Njihovi glasovi kot pinkponk žogice medlo trkajo drug v drugega, spajajoč se v nerazumljivo vršanje izgubljenega se pomena. Zlivanje halucigenih sanjskih podob... kozarček rakije ob bosih nogi... z nogo ga razbije, tresk se spremeni v tresk za šankom... nekje spodaj in... stresoč se se predrami. (Natakar jih, turiste, ogoljufa za nekaj mark. Ko ga jebe.)

Večerja [pakiranje], Abrašević [nekaj slik], mačkasto jutro suhih ust.

Troganje (do ekstrema nadležno, dohiti ga Turkinja (Nur), ki mu pomaga, zlata).

Čakanje, avtobus.

Odhod.

*

Vožnja po Bosni (ovinek do Sarajeva, kjer bodo Mostarčani dobili vize). Zgrbana cesta, ovinki, valovanje pokrajine. Bosanska sela preluknjanih hiš. Tu in tam kakšna podrtja (granata, kosci razmesarjenih teles). Pokrajina znana; tu spominja na Ljubljansko kotlino, tam na hribe okoli Zagorja. Namesto cerkva mošeje, zvonikov minareti (proti srbski meji vse več pravoslavnih cerkva). Če obstaja bog (metaforična predpostavka, jezikovno sredstvo) in ima le-ta hrbet, potem je to dežela za njim. (Voznik, malo trčen, ki po tej valoviti cesti prehiteva kot Mad Max.) Znotraj te zloščene klimatizirane, skozi s krvjo prepojeno pokrajino drveče konzerve, sprošča nakopičeno energijo neprespanosti. Kinkanje med vožnjo je kot plavanje mrtvaka v hladni vodi pod žgočim soncem. Dojenčkova zibelka. Situacija: klima reže tilnik, zadaj speče Turkinje, levo speča Bertole, spredaj Korejec, Bommstick, pišoč vtise o Mostarju, nekakšna strokovna producentna kritika projektantskih razmer (izliv lastnega manka). Boko hangs out only with girls and he doesn't like homosexuals. So how can one take him seriously? (Kakšen dokazni bobonček gonskih temeljev!) Mostarčanke igrajo Herpes (Zoster) na turškem laptopu. Zadnji konec: ti so najbolj divji, kot bi s svojimi zvoki in gibi potiskali naprej. Ko je jamijo, jamijo, ko je jamijo, jamijo... (Pri nas Janša, Bavčar & CO.) Sarajevo. Središče bosanskega klanja. Na videz kulsko mesto, prepojeno z občutkom neke tesnobe (kot vsa Bosna). Vročina, lokal, pivo (čevapčiči, kajmak). Rado, Bučo, zgodbe. Ob začetku se mesto razdeli. Neka mlada ženska, ki hodi s tipom na drugi strani, ga gre obiskat. Na mostu jo nekdo ustrelj (most je sto metrov levo, masa avtomobilov čezenj). Snjaperji na hribih okoli mesta, streljanje, šicanje česarkoli pač že. Bitka; ponoči obe strani skupaj na joint, rakijo, smeh, podnevi klanje po urniku. (Balkanec že mori balkanca brata (kako strašna slepota je človeka); ah, ljubi France, vedno na razpolago s svojim genijem.)

*

NOVI SAD

Za prijatelje si je treba čas vzet. (neka pesem)

Večerni skok v mesto, z avtoceste (trdnjava na desni), čez most čez Donavo, mimobežna peščena plaža (naknadno znanje: Štrand), avtomobili, nočna osvetljava, kot pisane kresničke po travniku. (Tu je bil pred dvema, tremi meseci, oddahnil si je od pošastnega Beograda, tega balkanskega velemesta, polnega smoga, Nesscafeja, menjalnic in norih voznikov, trobečih vsako minuto za vsak prdec. Novi Sad je bolj soroden Ljubljani; velikost, arhitektura, utrip. Kampus, jezero, laboda, Petrovaradin, eksplozija zabave, nevidena in nečutena.)

Skampirajo in spakirajo se po sobah (Brankovo kolo, srbska varianta dijaškega doma), bliski vprašujočih pogledov v vse smeri. (Vsaj za Slovence je tričetrt skrivnosti rešenih; treba je pač nekam po pivo, ostalo bo že nekako prišlo.) Donava, pet minut stran (Lav), vodič Rado, Mostarski mostni junak (on, Bačar, Bahor, Bertole). Sedenje, požirki, zvezde, reka, hlad, most, trdnjava, klepetanje, vse stvari, ki nas potiskajo proti koncu. Pride Samo. In Turkinja (Nur).

Prisede k njemu. (Razraščanje odnosa moški-ženska, čuti ugodje, prebliske simpatije, božanje narcizma). Z običajno blokado (neprijetnost kakršnihkoli pogovorov med ljudmi, ki se spoznavajo (ki čutijo naklonjenost, ne da bi jo znali brezhibno spremeniti v empirični odnos)) vzajemne besede, ki si jih podajata, kot otroka, ki s skupnimi močmi spoznavata svet. Romantična duša je (kot on, čeprav je romantizem argumentirano poteptal, a se ga včasih drži kot paradižnik in jajce, ki jih nezadovoljna množica meče v nezadovoljujoče nastopajoče). Govori o zvezdah. Kjerkoli na svetu si, nebo, zvezde na njem te vedno zrejo enako. "But if you went on Mars, for example, the stars would be unrecognized..." "Yeah..." Govori ji o splošnosti Novega Sada, stereotipih, Rilkejevem sonetu Mohamed (ona pripoveduje o turškem mitu, ekvivalentnem mitu Evripidove Alkestis). Kmalu nazaj do hostela. Na balkonu ostaneta sama (skupaj z vsem, kar se iskri v samoti dveh ljudi nasprotnih spolov, pod peščeno prstjo pogovora, in ščurki). Računalniške igre. Véliki mednarodni projekt, Nemčija, Slovenija, Bosna in Hercegovina, Srbija, Turčija, Evropski sklad, organizacija, smernice, cilji, in on se na balkonu, polnemu pajčevin in mrčesa, z neko Turkinjo pogovarja o Age of Empires, Splinter Cell, Half-Life, WOW! To je primer medkulturnega dialoga za učbenike bodoče globalizacijske generacije; tega niso zmogli Buda, Mojzes, Jezus, Mohamed! Nur se počasi tiska v vsakdan... Pripoveduje mu zgodbo nekega turškega romana (ljudje, ki se ne poznajo, tekom zgodbe združijo naključja). Misstress (neka junakinja, kot jo označi). Shakespeare, njegov sonet sonetov. My misstress' eyes are nothing like the sun... "I like this kind of conversations..." Tudi jaz te maram, Nur.

Pred spanjem. Bačar, Bahor, globoko dihanje. Odpre računalnik in prebira napisano (nikoli ne more kar spat, vedno mu nekaj šepeta, delaj, delaj, hudiček in angelček, zdužena v ustvarjalno tesnobo). Napiše ljubezensko pesem (ta produkt tragične preusmeritve), droben detajl, v koščku leda ujet občutek nežnosti (multikulturnost mu nalaga prepesnitev v angleščino). Zadnja cigareta, potopljena v ustvarjalno katarzo, balkon, napetost noči, plapolanje ega v lahnem vetru (Katarina na hodniku z rolo skret papirja, kot da ga ne vidi). Zdrs v fetusno toplino.

Jutro. Zajtrk (običajna samopostrežba, neprestičnost, ki stereotipno kriči Balkan; v plastiko zavite hrenovke, klobasaste pomije, plastika, kot od vode naguban prst). Zaspajo grupiranje projektantov, kopičenje smoga na smog v grlih. Priprave na tančico resnega dela, neograđene količine prescanega piva, črnogorsko smehljanje, češ boli nas. Obči zbor. Dnevni red. Služba. Družba.

Sestanek (Žilnikova mlajša ženska, feminilna, hladna, privlačna, o organizacijskih koordinacijah v Novem Sadu). Žilnikovo govorjenje, kot pripovedovanje zgodbic o narejenem, nalogah, pričakovanjih, usmeritvah, delu. Nora (Nemka z velikimi zobmi) prevzame pobudo poslušajočih (festivali, projekt, načrti, kako, kaj). Kotaleči kamenčki, latenca za njimi. Zajček iz grma kmalu priskaklja na plano. What is everybody doing? There are some people who are working on like three projects and some who are not working on any... (Lepa angleščina, gladko artikulirana, prijeten spoj s pojočo barvo njenega glasu. Kako srečno bi bilo življenje brez vsebine.) Udejanjena bojazen zabušantske večine, njega, ki mu je zabušavanje poklic, a je dokaj miren, ker mu vsa scena nudi ogromno materiala za ovekovečenje akcije drugih (in naj kdo očita nič, ko pa dela praktično vsak trenutek svojega dožemanja), drugih, Slovencev, Turkov, Hercegovcev etc.; ti Nemci pač ne dojamejo, da zabušantska večina vrti svet, v okviru njega pa projekt. Žilnik, spreten bralec ljudi, takoj prevzame žogo in jo poda naprej (potem ko se še malo prička), Žučotu (Nemcu (Korejcu)). So, if you were producer, Bomm, what would be the plan now? The Korean Guy začne streljati kot Rambo v Afganistanu. (Skupni koj kurac že prevzema obliko, združuje kot bivša država.) OK, first of all I would..... the work that has been done is..... and the only thing that is kind of done is this accident wich is..... and we have this European funds..... I mean and we're just not doing anything..... (So what would you do?).....RATATATATATA.....RATATA.....Bomm!.....BUM.. ..... Igra se nadaljuje. Žilnik, režiser, protagonist. (Nemci) So we would like to have meetings, daily reports on what is everybody doing... OK, so the four people here, tell us, Maja, what project are you working on?..... I..... I..... I..... I..... (I'm not doing anything. Put your face out of your ass.) Anna (Nemka s klobasastima palcema) zapisuje, kaj kdo dela, neprestano bljuvajoč besedo projekt (projekt, projekt, projekt; kaj je to?, film?, dokumentarec?, intervju?, reportaža?, spot?, koncept?, razmišljanje?, (razmišljanje brez koncepta?), sprehod skozi mesto brez cilja, v vrtočlavi srkajoč pivo?, projekt, projekt, projekt...). Ustvarja pregledno tabelo. Engelsov predgovor h Kapitalu. Samo Nemeč je lahko storil to delo. Kant, Hegel, Marx, Freud, Einstein (nemška in židovska pleča), Bach, Goethe, Angela. Njihove lastnosti se spreminjajo v negativitete, nerganja, nelagodnost, zbudili so nenaklonjenost, kot možje v modrem, težeči zaradi nezakonitega prečkanja ceste.

Po sestanku pivo; on, Bačar, Bahor, Boko, Bučo, Tutta (pije kislo vodo), posmehovanje nemški brozgi (Diese slowenische Leute, alles was sie machen ist Bier trinken). Prenos računalnikov, malo tega, malo onega, večer.

Crna kuča. Minituariziran Abrašević, Metelkova na minus dva, mlada, ambiciozna, kulturna (malenkosti; navpično splakovanje kozarca pred točenjem piva, grafit kot pri Taboru (The biggest enemy of freedom is satisfied slave)), Ljudje, mladi ljudje, ki hočejo piti (z eminentnimi izjemami), žurati,...., in poleg tega doživeti še presežek, preusmeritev, in kaj je bolj primernega presežku in preusmeritvi kot kulturno umetniško društvo. (Stalni obiskovalci, gostje in ustvarjalci; ženska proti tridesetim, ne lepotica, ne grdoba, privlačnega pogleda, lepotna pika pod desnim očesom (z moje strani)). Predavanje. Običajni bonbončki; razdeljenost prebivalstva, katolištvo, pravoslavstvo (muslimanstvo), Srbi, Madžari, Hrvati

(Slovenci), vesoljne razlike, ki preprečujejo tako zelo željeno kulturno sožitje, bonbončki, ki se spajajo v veliki cukr – multikulturalnost. Verouk. Prekomerna alarmantost; klerikalci so zjebani in vsi smo jih pripravljene zjebati še malo (menda smo ja nad publicami, kako je dobri bog ustvaril čebelico, da lahko ta pridno srka sok pisanih cvetlic na cvetočem travniku (čeprav je menda res, da je primitivizem zakoreninjen, kot praznenje črevesa)). Verouk v Novem Sadu. Je, ni, ljubi, ne ljubi, to, ono, drugo, tretje – sodeč po predstavitvi (nakopičen gost, težek zrak, manjek klime, prezračevalni sistem, slabost v zraku; CK je nedolžen!) so mali čisto kul (kot v Mostarju). Ustvarjalni, pametni, lepi, otroški.

Počasi začenja čutiti, da nekaj ni v redu. Reško stiskanje glave, lahna vrtoglavica, težka utrujenost (sopara, zrak kot svinec, deževanje delčkov besed, šumov, zvokov, pivo). (Drago, ves zjeban s krvavimi očmi, brat po počutju.) Cela predstavitev, CK, ljudje (Nur, Nora, Čang Šlang, Katarina (kozarec hladne vode), Lenny Kravitz, Ena, Žilnik, lokalci CKja, domačini, multikulturni tujci), ki jih naplavlja in pljuska v vršenje pred očmi in v ušesih, so tla, na katerih se razrašča bolezen, samozavedanje brodenja po dreku.

Iz CKja v mesto z vodiči domačini (Bogdan, okrogel in balkansko flegma kul, Dunja, temna, lepa, spidinana, Dragana, svetla, lepa, spidinana). Vojaški pohod po Novem Sadu. Korak za korakom, iz CKja do centra, korak za korakom skozi center v park (tu je na klopi, ki nosi riti v mrak zavutih ljudi, pred tremi meseci pil pivo (Lav), klepetal z nekima Srboma in nekim sošolcem in z očmi objemal lepe mladenke), korak za korakom do Donave (gladko prečkanje ceste, brez trobljenja, rahljanja živcev ali sočnega balkanskega kletja). Korak za korakom, hoja ob Donavi. Bridko občuti dejstvo, da ima Novi Sad najdaljše sprehajališče ob tej reki. Hoja. Hoja. Hoja. Hodimo, hodimo, hodimo. Korak za korakom za hrptom izginja most (eden od treh, ki so jih zrušili NATO zlikovci), pred prsmi brezmejnost neprehajene poti. (Za Deveto ne bi toliko hodil, za neke pankse pa...) Zavoj desno (krdelu se pridruži nek nor črn pes, ki grize mimoidoče. Rahla fobija z otroštva.) Na križišču nekdo prodaja knjige. Cunjak. Čevljarški most, Roža, Mahler; Ljubljana v vsej svoji materinskosti. Pregled zagradi. Engels, Dijalektika prirode. Pa zašto ne... 250. 3. (Kot doma, piš razočaranja.) Počaka, da izginejo, potem jim sledi, beroč urednikov uvod (knjiga je ostala v rokopisu, ker je vrli Friedrich urejal Karlov Kapital). Nikogar pred očmi. Iskra panike, hoja v neznano, sam na samem. Še to. (Par sto metrov naprej nekaj pomanjšanih ljudi, osumljenih Hercegovstva. Za njimi in to je to.) Dohiti jih, korak za korakom, tisoč korakov za tisoč koraki (vračajo se po isti poti); gredo do neke trgovine (dejstvo, da po deveti ni panike (ura je okoli polnoči), je samo na sebi katarzično, kot če veš, da te nekdo, ki ga ljubiš, ljubi). Knjiga mu hinavsko pokrije bolezen, zrel je za pivo, ki ga v treh minutah spiše. Nekaj se pogovarja s Perotom (Srb z očali, ki je predaval o regiji, rad pije in ima vedno čike), Star Wars, Star Trek, Seventh of Nine, v katero je bil zaljubljen pred petnajstimi leti, v norih letih (na kar je napisal grafit nekje v mestu (ki so ga že pol prehodili)). Mala natlačena trgovinica, tako pomirjajoča, prava mala oaza pred Špary, Tuši, Merkatorji, temi kažipotni k totalnemu kurcu. Gruča mladine levo, pijejo, kot bi pili v Trbovljah ali za Ljubljano. (Nek obritoglavc pristopi, češ da mu je znan in ga noče poznati; nič jima ni jasno.) Umazana sivina starega asfalta, zarjavela pisanost na hišah, Katarinine ustnice, objemajoče dulec plastenke in... hajka se nadaljuje. Koliko še, koliko še...; konkretizirana bolezen, sopara, potoki pota, tuj teritorij, Bogdan in njegovih še pet minut vsake pol ure... Korak za korakom se približa rondo pred Štrandom (kjer bo čez tri dni skoraj sam z Nur), ne da bi vedel, kaj to je (kaj bi sploh lahko počel kot se polival s hipohondrijo, kot trava pod umetnim škropenjem). In ni še konec. Še pol ure, korak za korakom, ob Donavi, v smeri, s katere so prišli. Potem končno postanek (potem, ko se je karavana, raztegnjena kot žvečilni gumi med zobmi in roko, spet začela spajati). Nori pes je našel sebi enakega. Scena: trd hlod pod ritjo, pesek pod nogami in v sandalah, nora psa v sadomazo igri, renčeča v temo

okoli vseh, glavobol, slabost, vrtoglavica, hrapavo grlo, vsesplošna zjebanost, kot otrok, oklofotan zaradi razbite vaze. To je to; bolezen, sončarica (tako pravijo), se je razrasla kot bršljan po podrtiji, še ena cigareta, te kapljice ki brezumno polnijo prazneče se vedro, in odšel bo (čeprav mu je tako težko pustiti te ljudi, Katarino, celo mesto minevati brez njega, potopiti se nazaj v nevrozno samoto refleksije, kontemplacije vsega, osamljena hoja ob Donavi, veter v laseh (ubošček, cel Werther), zbadajoči pari, objemajoči se na senčnih klopeh (kako toplino je začutil, ko se je na višku slabosti bolezn, hajke, depresije zavedel, ko je začutil, zagledal, sredi nočnega utripa sprehajališča, psov, ljudi, tekačev itd. itd., dva človeka, moškega, ženske; par; stara sedemdeset let in več, sedeča na klopi, proti reki, pod zvezdami, lepša od vseh lepotic in mišic, razsipno posejanih po mestu, smehljajoča se v spokojnem pogovoru, stopil bi se...), težki koraki, most, šumenje, trdnjava.) Razdeljeni se polagoma spajajo nazaj in on, negacija negacije, se od spojenega odtrga (drek, prekleta romantika). Hipno. "Ajde, čav." Korak za korakom, akcija brez refleksivnosti. Zadaj: "Kam greš (barva obžalovanja)?" "Grem, zjeban sem. Čav." "OK, čav." .....

Hoja kot vsaka; mesto skozi drobovje, pretakanje, razmišljanje brez misli, sanjarije, impresije nekoga, ki spi pod mostom, ki ropota od teže brzečih vozil... plus bolezen. Vročina. Novice. Tam in tam, izredne razmere, ljude umirajo od vročine, zadržujte se doma... Nikoli mu ni bilo jasno, kaj jim ni jasno. Kako lahko vročina sploh koga zjebe. Vsak trenutek se lahko nauči kaj novega. Zjeban bo. Čisto... Levo, čez cesto (tam, kjer so bili prvo noč), menda tule. Mrak, sence, grešno mesto (kot pravi Nur). Je, ni, je, ni... Naj bo, drek, če ni. Brankovo kolo, ah... Ključ v recepciji, skozi hodnik, dvorišče, pot na obrazu, pot po stopnicah, vonj tega prostora, nekaj sladkega, ki gnije. Sam samcat s sabo. V gatah pod klimo na hodniku, brez katere bi najbrž res vsi pocrkali, kot mravlje pod ognjem vžigalic morilskega gona otrok. Pred spanjem drobno praskanje, kaj če ga zbudijo (pravi posiljevalec nočnega miru), nad vsem totalni tovornjak bolezn, ki ga je zbil, vlekel in odvrigel v slabostni delirij. (Proti jutri Bačar. "Odpri okno, zapri vrata, ne vžigaj luči.")

Zjutraj (pol enajst) Drago. "Heeeej... Ajde, predavanje, vi mi spite... Pizda, plačujem te tipe, veš..." Z zelo ubogim glasom: "Ej, driska... čist zjeban..." (Okoli sedmih je s prdci praznil črevo, pljuski tekočega govna, trenje rektumskih ustnic (vic: kakšna je razlika med drekom in drisko?, z drekom ne moreš grgrat...), fluid po anusnem risu, kot bi scal skozi rit.) "OK, driska, ampak ne se zajebavat, veš..." Pa že. Jutranje običajno mijavkanje (bolj tiho tuljenje) in majajoči skok v prostor predavanja (kasnejšo montirnico).

Starček [priimek] (z mlado prevajalko, ki jo Žilnik vsake toliko dopolne) in njegove misli, podane kot svež kruh, dišeč in topel (zaradi stanja neprijetna napetost na stolu). Srbija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina, vojna, miselnost, Bog (v Balkan Blues vol. 1: Bog je etika, velika riba požre malo, ljudje pač ne brez zavor. Bog? Whatever you want to call it.). Kritika pravoslavstva, cerkve, s stališča vernika (Meri (neprijetna in simpatična Hercegovka gostih besed): to je to, to je kul, tip kritizira kot pripadnik, ti ateisti... .. Res, jebeš ateiste od Evripida naprej. Ateizem. Žižek. Ateizem, največja evropska dediščina. Neprestano čivkanje verskih dialogov. Verski dialogi, pa kaj še. Če nekdo pravi, da je nekdo božji sin, drugi pa pravi, da je taisti nekdo le prerok, potem je to nepremostljiva razlika in pika. Naj si uredijo tekste. In kdo lahko omogoči soobstoj teh nepremostljivosti, kdo, če ne ateist, razumevajoč, strpen, rahločuten ateist. Drek, vsi temelji, nad katerimi se danes igramo, so zgrajeni na ateizmu, s paradnimi človekovimi pravicami na čelu. Vera, tolažba tolažb (tolažba: nekdo nekaj zajebe in – saj ni nič, vse je v redu)).

V tem stanju (neprestano praskanje po želodcu, zaradi bolečine v stiku debelega črevesja z zunanjim svetom nesojeni prdci, odmevi v tunelu prebavil, zajezeni slapovi tekočega dreka, v obe smeri; dviganje h grlu, juhu bruha, deset bucik znotraj lobanje, kinkajoče vrtenje vsega) je ves svet, to zlitje časa in prostora, doživetega skozi protislovno zavest v vajetih nezavednega, nekaj brezbriznega, nepomembnega, odvečnega (kurac pa video, raziskovanje, Picasso (razstava v Galeriji matice Srbske, drobne risbice, grafike (enopotezne črte, mojstrstvo, pravi Bahor), kurci, pičke, malomeščani, vladarji; absurdno, groteskno), Turki, vročina, pot, Žučo, Nora, ta cvetlica...).....), z lahkoto bi se nekam vrgel, pod vlak, v vodo, z okna, ali pa samo tako, brezveze, potrditev Newtona, rahel nagib nekam in gravitacija naredi svoje. Minevanje, kot kamera na vrvi, ki naključno niha in valovi, skozi stvari, skozi ljudi, skozi šumenje, trkanje kock, snemajoča neke linije obstoja (Irreversible, Monika Belluci, ah.....).

Sestanek (ti sestanki ob desetih, štirih, kot ure pravljic z Žilnikom). Segreva se, na poti do vrelišča. Spet, Who's doing what. (Anna & Čang Šlang, njune slavne tabele, sezname, predalčkanje, nadležno, celo tesnobno, a v končni fazi je življenje eno samo predalčkanje dožemanja.) Klimaks(i): Žilnikovo napizdevanje Julije (male Nemkinje); You had him here and you didn't film him... now you have... and all the equipment was here, you see... how is that... (čutiti je Žilnikovo igro, Julijin obraz, poln bridke nemoči) I had no camera... What do you mean? He's ...years old, you see, you had everything here... Yes, well, the camera, I didn't... (Rado, tipično dvignjena roka: "Sorry, but...") (Žučo: "There are only three cameras that you can seriously work with...") Nonsense, there were many cameras here, you see... Anna: "But what if she wants to work with her own cameraman?" That is just not... I can give you a list of hundred of the best documentaries that have...Kapitulacija Nemcev, oddih Slovencev in ostalih... (Nenadejani prdci, lansirani spod pritiska prebav, terjajo izplak. Na sekretu še bolj vroče, pot v sragah, razbolela rit. Zadaj, spodaj, nekje pod streho še več prerekanja (menda ne bo vsega zamudil)). Nazaj: Hercegovci s koordinatorjem na čelu, pizdeči se vseprek. Anna, Žučo v defenzivi. Žilnik nekje vmes. (Sandi (koordinator mostarske ekipe) že prej nekaj zagovarja Julijo.) The Mostar team, you see; these are youngsters who are learning and actually I asked for this because we also need that, you see... (Sandi) They just put this pressure and the people are like all this (trese se), what am I going to say, what do I do... Who? Him! ...I would like to say again that these youngsters from Mostar, you see... And this guys are just fucking with (sorry that I have to say fuck all the time) everything, the Germans... So, Sandi, what do you have against Anna?... I have nothing against Anna, just against this Korean guy... (Žučo: So I have made a schedule for postproduction, editing that should work... Žilnik nekaj v stilu sej je kul. Čang Šlang: OK, you're the coordinator (posmehujoč smeh).) Hercegovci, odločno proti tabelam ipd. Anna: I didn't mean to pressure anyone with this, really (pokroviteljsko). Najbolj boli tisto, česar ne veš, da veš.

Klimatiziran hodnik (life savior) (drugo nadstropje, stavba, stisnjena v sebe (tri nadstropja, a manjša od A stavbe v dicu)), sobe, gosto nametane pravokotno na hodnik. Prava vojna bolnišnica; tišina, težek zrak, poln goste utrujenosti (pol in več ekipe bolne; Bučo odsoten, bojda cel zjeban (v Ljubljani Veri in Dragotu: trebuh pod prsmi se še nikoli videno napne, najbž znak bruhanja (Bara otroško crkljajoča)), enako z maso drugih projektantov, Nur etc). Hoja ranjenca po hodniku, z enega konca na drugega, od ene klime k drugi. Odprte sobe, hlastajoč za hladnim pihanjem iz klim (on in cimra srečni odprtih vrat pod klimo), v njih ležeči ljudje, kot polmrtvi, zlit s sabo, zanemarjajoč zunanje. (Del k zdravniku, on ne; njegova terapija je Beethovnova Deveta, ta njegova najboljša prijateljica v zvoku, neizčrpen vir nešteti katarz, apoteoza človeštva in človeškega (spet kontemplacija), pod hladom, ki oster veje iz klime (ob enem od vrhuncev teh popolnoma odfukanih modulacij, sekvenc,

ritmov, melodij, po enournem zasledovanju svetlobno hitrostnega zvoka, napetost triolskih rifov, prve tri note melodije v rogovih, mutacija in nazaj, veličastno, zbor, orkester, Freude!, schöner Gotterfunken..., triolska spremljava violin,... ravno tu je prisiljen umakniti slušalke, ko ga Dunja nekaj sprašuje (nekaj podobnega kasneje na avtobusu z Radotom, Milesom, Coltraneom in Round' Midnight)...))

Na hrbtu pod nizkim pogradom (cca pol metra) s stalno opremo; gate (figov list), rjuha (da se nečesa dotika), brisača (za pivnanje čela, obraza, senc, tilnika pod lasmi). Neke podobe in zvoki v polsnu (posamezni trki s hodnika, šumenje klime, redki odmevi redkih izgovorjenih besed). Halucinacijske blodnje, spanje pred spancem; Nur, v ritmu krožno hodeč, suvajoč z rameni, kot pritlikavec v Twin Peaksu, združena z njim (naddoločenost, zgoščanje), histerična, režoča se groza, občudovanje duševnih sil, šibka refleksija (analize ne bo napisal). Pozabljene, potlačene, zakopane podobe, zlivajoče se druga v drugo, kot vodni, mavričasti balončki spod otroškega pihanja, surova intuicija, sonce, vročina, neki pozabljeni dnevi, odsevajoči se pod krhko zemljo, kot lapsusi vsakdana (vsakdo kdaj namesto šluk reče fuk). (Za pokušino: rumen bager, Arthur (Adamsov Vodnik), puščoba Novega Sada, zeleni Exit, simpatija, ki ne ve, kaj bi znjo, kot s pajkom na stropu; ubiti ga noče, prijeti tudi ne; kopice zemlje, Crna kuča, CK, Centralni komite, farsa na račun vélikega Marxa, tega duhovitega modreca vseh modrecev, Mohamed, nepismen trgovec, Angel, branje, sveti mož, Alah akbar, Hamdulillah, Karl May, Kara ben Nemsu na Jutrovem, Šiiti, Suniti, Sadam, Bush, Stalin (marksistična bolečina, rak), Mladić (kaj naj človek z njim sploh naredi, pofukan morilec, pofukan kolovodja genocida, ne, za vso zlo na svetu ni moč kriviti religije), Hercegovci, Ena, Meri, Pilsel itd. itd.) Neki blagoslovljeni trenutek: na hrbtu s polpriprtimi očmi, v deliriju, in s hodnika, z nasprotne sobe, prostora med sobama... zasliši Katarinin kašelj... Katarinino kašljanje... Ta somatska deviacija, telesna nepravilnost, eksces sapnika, trenje grla, hrapavost, hrkanje, periodično premetavanje prašnih drobcev, zračnega plina, sline, vzdihov, trzljajev,..., vse to, s ščepcem odseva njenega glasu (momljajoč, visok, šibek, zvonek, kot triangel), se mu zdi... kot bonbon, sladek zvočni bonbonček sredi hladnosti vročine, vročice, tišine, božajoč žarek prijetnega, v brezkončnem potenju in resignirani slabosti. (Cela je zlata; skrbi za vse, materinski čut (še to na njegovo naklonjenost); boš to, boš ono, rabiš kaj... Da mu breskev, kasneje še eno, skupaj s kifeljcem in vodo... Cel angel si, hvala... Nekaj zamomlja, zadovoljena, nič drugega ni potrebno, nesebična pomoč in potrditev.)

Po večerji, novi dozi piščanca in krompirja (oblika se menja, vsebina ostaja; v končni fazi je vse en drek, zrezek, bedro, pire, pečen; piščanec je piščanec in krompir je krompir) (včasih zadevo pozelenijo z graham), CK (standarizirani večeri; religija, vloga, statistika, multikulturalnost, težave z jeziki (ne da bi bil poliglot, aber mann muß Englisch sprechen können (Hasan s prekrižanimi nogami)), redki curki vprašanj (ostane tiho, vedno, ker ima svojo fiksno percepcijo, dostikrat popolnoma različno, nima kaj dodati, ne mara prerekanj, govorjenja pred nekimi brezbriznimi ljudmi, tujimi kot množica v mestu), spremljevalka sopara, pivo), nekam v mesto (z Bogdanom, Dunjo,..., hipohondrsko nezaupanje, pol mesta lahko prehodimo tudi sami). Znatna skupina (Reškova pred tem nekaj minut ne preveč uspešno zvaljela ljudi, kot bi poskušala pripraviti otroke, da zapustijo peskovnik); lokalci, Slovenci, Turki (Nur). Rutinirano se razkropijo, kapljica tu, kapljica tam; Turek tu, Turek tam (Nur in Benan (turška blondinka, mirna, tiha, lepa), prežvekujoč mastna kosa pice). Predel mesta; center, lokali, objestno polni, preglasna glasba, razbijanje, trkajoče samo vase, vršanje pogovorov, žvenketanje nosilcev pijač, zajebani tipi, barbikaste pičke, tema, prelivanje luči... kalejdoskop nekoristnosti... tja v en dan... Postopanje sem in tja, brezciljno, brezbrežno (Turki zgubljeni, le še Nur se drži (kar ga pomirja)). Končno Bogdan: "Pa možemo tamo u trafiku po koje pivo, a onda da malo sedimo kraj fontane." Cmok. Trafika, Lav (ili jesi Lav ili

nisi)... Bogdan plastenko (1,5 l), on pločevinko. Reškova in Katarina, ki sta se razkapljali, spet spojeni z njimi (tudi to pomirja). (Bogdan) "Ovi lokali, to je bezveze, ljudi se samo kažu, sedijo ko ene budale, ne mogu da pričaju zbog muzike, to je sranje..." My man.

Fontana, vodomet (povsod jih imajo; Zagreb, Sarajevo, Beograd, Ljubljana pa ne šprica). Sedenje, stanje ob robu (zadaj katoliška katedrala, najbrž najlepša zgradba v mestu (plus hlad v njej, čudovit odmev vsakega šuma, kričal bi notri pol ure, prepoved glasnosti. Šepetanje. Kako katoliško, tercijalsko). On, Bogdan, Rešek, Katarina, Rado, Nur (nekje z Bogdanovim kolesom), Samo, ljudje, nasejani po trgu. Majajoče prestopa, nihajoč med ljudmi, še vedno ne zdrav, kot bi na plaži čakal, da se posušijo kopalke. Neki pogovori o nekih rečeh (Rešek in Nur na tleh v običajni komunikaciji samo da ni tišine, kje kdo živi, kaj kdo študira, koliko ima kdo sester, koliko ima kdo bratov, kje je kdo bil takrat in takrat, kaj je kdo takrat in takrat tam in tam počel (če imaš srečo, ta praznost preraste v nekaj, o čemer se je dejansko prijetno pogovarjati, redko kot kakšen prekrivajoč spomin iz otroštva, ogromna, grozljiva, polna, skoraj orgazmična tesnoba). Vesel, ker je lahko tiho. Topel marmor pod ritjo, zadaj tekoče pršenje, tu in tam pik kapljice po na hrbtu. Desno Samo, levo Katarina; gladka, mehka, šestnajstletna, medena in mlečna, peščena (pesek puščave, plesoč v vetru), njeni kromosomi, DNK, genetski zapis, so sviloprejkje. (Barvna zavesa in za njo motna eksotična erotika.) Refleks dotika je varno zaklenjen v refleksiji, osamljen, otožen, neizpolnjen. Sandi od nekje z nekim ogromnim kosom hrane (lepinja, boga i svašta v njej, big iz Big Maca), s polnimi ponujajoč naokoli. (Hrana: minus redno futranje (piščanec, krompir), McDonald's (neko isto sranje kot na Čopovi; ne veliko ljudi; več ljudi hodi v Maca, bolj je razvita država (Amerika...), pozitivna. Specifičen okus mletega mesa, roštilj, ki ga doma ni (oče v Izoli: to je zato, ker dajo zraven še jagnjetino), rajc brbončic, odličen sendvič sistem naredi si sam (Kulen, dresing,.....), občutek zasluženosti med žvečenjem; kot Mostar (brez bureka; nikoli več ne bo jedel tistih jebenih burekov v Ljubljani)). Samo eno pivo. Domov s Samom, lagano skozi mesto (nekaj je na središčih; Novi Sad z roko v roki z Ljubljano, prijetnost, kot sedenje z materjo pred hišo, dotikajoč se jo s koleni). Nato tržnica z vsemi atributi; umazanija, smrad, zloveščost (tam pršenje, čistost, Katarina, Nur, svetlost). Pisat in spat.

Večer. Zdrav, lahko pije, kot vrabčkov mladič, ki je ravnokar vzletel. Mesto, center, Dunja, Dragana, rutinirana karavana, vročina, pot, Lav, Jelen. Hoja do lokalov, zasidranje v enem (menda z živo, narodno glasbo; Dragana: "Tu čejo da počniju svirati u nekih pola sata, možemo, da sedimo in sačekamo." Pa može.). Velik krog; sedi na enem koncu s Turki (poleg Nur, na desni Elias (vegetativni Nemeč)), na drugem koncu Bučo, Rado, Bahor, Bogdan, Dunja,...., Bačar edini kaže hrbet, svoji ahilski, polbožji, podgurski lopatici (po zažganjenem Bahorjevem predavanju o Bačarjevi anatomiji nekje v Bosni na vlaku). Natararica, čisto preveč luštna, srčkana, da ga stisne v srcu (kar opazi tudi Bačar (scena kasneje: od nekoga, najbrž Radota, sliši, da je Dunjina sestrična, kar posreduje Bačarju, ki s tem z njo načne pogovor, kar se izkaže za nič, kar bi bilo res; skensla ga kot mačka, ki zavrne crkljanje)). Lav. "That's beer." Ja, jednog Lava. Nasmeh v zadregi; postane tako sladka, da bi ji z nosom nežno podrgnil vsako poro na obrazu, kot veter, ki šumeče boža vitko krošnjo. Pivo. Zaradi težke hrane, težkega želodca, je malo težko piti to težko pijačo. Po drugem nič boljše (blagor Nur, ki blaga srka lahko limonado). Treba je nekam preklopiti. Jager. "Jager?" Jager. Dober je; teče in učinkuje... Vseskozi prihajajo neki otroci, žicajoči drobiž; dva akorda na harmoniki, cigančki, že kot otroci integrirani v svet odraslih. (Nek mali nekje sredi vse zadeve na moč zabava Dragota in druge, zagnano pojoč (hoče si sposoditi telefon; "Ako skineš cipele i jih daš na mizu!" Ubogi čevaljčki ne morejo in ne morejo z noge...)) Znotraj nekaj vrši; gre pogledat, sedeč za mizo s Turki. Vročina krat tri, hudournik potu. Začnejo igrati; dve kitari-tamburici, harmonika, kontrabas. Gruva (Mile Kitić, Seka Aleksić&CO, blesavi klovni,

posiljujoči z pantomimo in grimasami). Narodnjaki kot se šika, zagreti, veseli, zagoreli, neutrudljivi, energični, glasni, flegmatični; cela amfora zabave, razlita, po zadušljivi sopari v prostoru. Plešejo (Julija, Elias, Lenny, Benan, Gukce, Nur,..., on za mizo v prijetni depresiji). Zibanje teles, zadovoljni obrazi, nasmeški, bežni dotiki, stalno drsenje, kot razpuščen tečaj aerobike v divji savni. Gre ven, ožeti se mora potu, ki ga mokri kot bi ga kdo polival z vedrom (zunaj pojoči cigančki). Še en Jager, še en pogled srčice (še ena debata o Žučotu; Bogdan, Drago, Bučo, Rado...). Mestni utrip ga reže, masa ljudi, hrup, gibanje; derejo skozi ulico kot narasla reka po strugi (zunaj še Dušan, Srb, ki je kul, eden redkih, ki je presegel apriorni odpor, s punco (Bahor Dušanu o njej ob njej: "A to je tvoje?" (Bahorjeva modrost: če hočeš zapecat žensko, ki ne pije, je to kot bi imela herpes))). Zasliši: glasbeniki, kaotično zlivanje in kako je dobro videti te opet, staviti roke... Skok (tudi pijača počasi začenja delovati) med plesoče žurajoče, v ta krog razpuščenih ciljev. Bahor v deliriju, usta razprta kot kača (to je punk!), Turki vsi v elementu, kolo, eros, gon se razliva po prostoru kot naliv krajevne plohe (ekvivalentno s potom), neki lokalci v enakem stanju (neutrudljivi glasbeniki, kot vedno navita lajna) (z nekim Srbom v vrsti pred Wjem (mehur, ki grozi z razpokom); slika neke lepe ženske na mobitelu, neka tenisačica (ne Šarapova), pripelje do izmenjave življenjskih lokacij). Vstop v krog z gibi, ki se jih je privadil z metanjem telesa po zraku ob nešteti enakih dimenzijah (Metelkova, KMSŠ, Abrašević itd itd); ni odvisno od razbijanja; D&B, tehnaža, narodnjaki, Kreslin, punk, ska, komerciala,..., tirnica gibov je nespremenjena (premetavanja na zvok so cele zgodbe; Reškino skakljanje, Bertole dance, Bahorjevo lagano valovanje, Bačarjevi podgurski premeti, Lennyjeva glava gor dol, telo na mestu, Katarinino zibanje telesa v etru, kot mačica v vetru, ne enem in istem mestu zibajoča se sem in tja...). Kanček potlačene prisile, ki jo pijača odplakne v prijetnost, vesel, ker je zdrav in pijan (hoče še piti, zmanjka denarja; Dušan v trafiki omogoči Lav (neomejenost pijače, ne kot v militantni Sloveniji)). ... .. Na poti domov; Rado čaka plesko (tam, kjer je popoldne jedel sam). Nur: "So this is the cyber caffe..." Dve zjutraj, notri našigajoči ljudje. Nur slika nekoga v WOW. Še ena točka za Novi Sad.

Zadnji večer (večerja: piščanec in krompir). Petrovaradin, ta najznamenitejši objekt mesta (zakrivili so ga, kot vse stvari na svetu, nesrečni Turki), prizorišče še znamenitejšega Izhoda, Exit, tega festivala festivalov, štirih dneh, ko se v tem vojvodinskem mestu, v državi z gnojem do grla, zgodi totalen odruk, odrukan žur, žurerska nebesa, nebesa zabave željnih. Sprehod, kamor so šli prvo noč (levo od vhoda Brankovega kola proti Donavi); hodi poleg Nur, blizu Dušan, Bačar (nekje zadaj Turki, nekje spredaj Srbi; vse se je nekam zmešalo, kot bi v kotlu pustil sestavine, jih polil z vodo in ravnodušno čakal zlitje okusov na jeziku). Ob Donavi proti mostu proti trdnjavi (nasprotna smer vlečenju vročičnosti). (Dušan na neko klop) "Ovi ljudi su ovdje celi dan, video sam jih prije..." Za oko ni bolj prijetnega od neprisiljene lenobe (in balkanska je nemala vsa neprisiljena), daje mu občutek, da ni sam na svetu. Čez cesto, čez most. Dolg most, široka Donava. Začuti, da je Sava, mati slovenskih rek, mala pritlikavka (skozi zavest sprehodi čez savski most doma, kako se lahko trese, če čezenj zapelje tovornjak). Prijeten veter plapola lase, nekaj sto metrov dolgo rezilo zraka, radodarni ventilator. Z mosta v neobjavljeni del mesta (bojda najstarejši del; Petrovaradin Tribe) (v neko trgovino po pijačo, ki je ne dobijo, potrpežljivost do vrha hriba). Vzpon po stopnicah (Dušan pokaže skozi okno borno notranjost neke dnevne sobe s sliko Freuda What men are thinking about), Ena če umrijet, več tretji put, boga mi. (Hodi po škarpi ob stopnicah, kot je hodil pred meseci, ozirajoč se po luštni blondinki zadnjega letnika likovne akademije). Z vsako skupino stopnic, nametanih druga na drugo, se vse bolj temni, v tunelu je vidljivost nična (nekje odmevi zloglasnosti srednjega veka, temnice, mučilne naprave, debeli menihi, Aristotel, Sean Connery...) (Ena vseskozi nekaj jebe.) Terasa, tam flegmatično sedijo Hercegovci, Meri in Bertole, srkajoč pivo, s filtri v ustah, nasmehljani, prijetni. (Vsi se

razkropijo.) Prisede in naroči (imajo samo Tuborg, ki ga je pred dvema urama pol vrgel stran, kot bi v dobro mrzlo pivo stresel dve vrečici sladkorja). Bo že. Važna je družba, veter in hlad (morali so skozi bruhanje in drisko, zjebanost in nemoč, da so tu, zadnji večer, po tisočih in tisočih stopinjah, odkrili blaženost temperature, ob kateri lahko mirno sediš in se smeješ). Ah... Bertole izvoha rakijo, ki se je oklenejo z zadnjimi dinarji. Od nekje prisede Rešek; smeh in malenkostne besede, božajoče počutje, kot da s hriba pršijo po mestu; šumenje, utripanje, rdeča luna, toneča med hiše... Rado v elementu, bolj pijan kot ne... Donava, plazeča se kot piton... most nad njo, ves osvetljen, brneč, trkajoč s prevažanjem... In tu, v oddhajajoči fazi, zadnjem večeru, z okusom Ljubljane v drgalih, pričakovanjem doma, je prvič v Novem Sadu, v teh dneh peklenske vročine, vlage, potenja, driske, bruhanja, piščanca, krompirja, omotice, vrtoglavice..., v sladkem naročju rakije, začutil, z vetrom v laseh, pravi biser prijetnosti, kot tesnoba, iztekajoča se v upanje... In vendar se odpravijo; nekateri z Bogdanom (z avtom), drugi počasi peš (on, Nur,...), jebeš vožnjo, objemi noge dokler nosijo (Marley: My feet is my only carriage). Spuščanje po stopnicah, on in Nur; Bačar, Bahor, Dušan vljudno nekoliko višje, kot da bo preskočil svoje travme (prej očitajoča zajebancija Bahorju, ki bi se skoraj odpeljal, on, alternativni hipi komunist). Nekaj se pogovarjata in ni mu težko, odpor do teh brezveznih, trivialnih, odvečnih klepetanj (brez katerih ne dobiš nič) skrbno tišči k tlom rakija (čeprav je vseskozi prisoten, kot pes z nagobčnikom). Ovinek, most, svetloba, veter, šum, hoja, zibanje, bla bla. It's really nice here on the bridge, the wind and everything... Yeah, sure... (Bačar spet pokroviteljski, češ ti samo hodi. Itak.) Sprehajajoča proti hostelu, vsa sama z onimi tremi za sabo, kot odboj zvočnega ogledala, njemu pijanemu, njej trezni. Na mostu Nur (nekadilka) prižge čik. Nevajeno ga sitska s prsti, prenaša po zraku, objema z ustnicami, vleče, vdihuje, izdihuje, kot petleten otrok, prvič za klavirjem... Oni nekje (ob sprehajališču ob Donavi proti hostelu) izginejo (usedejo se v Bogdanov avto, modro brnečo pošast, in odpeljejo). Obstaneta. Don't mind them, just keep on walking. Yeah... Kot prvo noč skupaj prispeta do cilja (Bogdanova kočija ju prehiti za petdeset metrov). Kljub vsemu (mogoče kaj k temu prispeva tudi alkohol) mu je z njo lepo; vseč so mu prazne besede, polneče prostor, kot duh se sprehodi skozi zadrege (ki ga bodo vseskozi, duhovi, spremljale), rad se z njo smeji, vseč mu je, kako stisne zobe in razširi ustnice... Na dvorišču dogaja: Bačar, Bahor, Olgu (Turek, ki je v Mostarju prefukal policajja), Dušan, (na oknu vsake toliko Bučo: "Vi trije boste največ nosili..."; kasneje Rado z utelešeno slastjo iz pekarnice, Rešek in Katarina). Sede poleg Olguja, Nur poleg njega. Z njim se pogovarja (ve, da bere Sartra, on ve, da bere Freuda) o filozofiji, psihoanalizi, marksizmu (v projektu so kolegi marksisti Srbi; nasploh se mu zdi, da je vsak, ki ima pet minut časa, marksist. Ah, Karl...). Temelj njunih razmišljanj je enak; debate v enakih okvirih so kot pogovarjanje s samim seboj pred ogledalom, prava masturbacija narcizma. Jezus, had he known Marx, would be a marxist. (Jezus, se pravi tisti tip, o katerem pripovedujejo evangeliji, brez dvoma naj... človek, kulturni skrajnež, utelešena kultura, skozi njegova usta najlepše besede, misli, sporočila sploh... minus voda-vino, slep-neslep, gobav-negobav, vstajenje in kar je še podobnih verskih public...) Nur poleg, vsa tiha, igra zasanjanosti in praznih misli. "So, you're not really into this marxistic stuff, a?..." "No it's interesting, I just haven't really read..." Who has... Spreletijo ga vse knjige, ki obstajajo mimo njega, njegovo zrešeto branje, kot bi ne vadil inštrumenta in si po dveh dneh čisto iz tira. Še čez nekaj časa (Marx, Marx, Freud, Kapital, Hegel (Bačarju ni jasno, kdo to je, po zbadljaju se hoče nekaj pizditi, kot bi skuhan mulo hotel tlačiti v usta drugih),...): "So... I'm going to bed." (drek, ona gre gor, on pa tu zgublja čas z egocentrično intelektualno mastjo) "Really? C'mon..." Nekaj okleva, a končno odide, kot bi v počasnem posnetku lovila ravnotežje in padla... Ostanejo on, Katarina (ki je navezala stik z nekim tipom (Rešek: "Ne vem, kaj je to..."); če ne bi bila aseksualka, bi ga še skrbelo), Rešek, Olgu, Bačar, Bahor, Dušan. Neke besede med njimi, drobci spomina (ki pač ni faktografski, ne fotografski)... sploh ne vem, kaj se bunijo, ženske, feministke, vse... ženske

so enakovredne, enakopravne, vstric in vzporedne, to je dejstvo, tu ni debate, mislim... šovinisti so pičke, njih je treba zjebat (Bahorjevo potrjujoče rezanje, negovalna krema ega)... (Bačarjevi zajebantskosti) ne sej... zajebavat je treba... vsi zajebavamo ful... sam ni fora, da skoz zajebavaš... ni fora medčloveških odnosov, da nonstop neki brezveze zajebavaš (neelegantna zajebancija, sama na sebi, brez drobca sublimacije)... brezveze... Rado in njegov šknicelj (utelešena slast), slastno pecivo, polnjeno s šunko in sirom in sirom... Čas beži s popito pijačo (vino v tetrapaku, koj kurac), besedami, ena, dve, tri... počasi mu dopizdi, ne nadležno, samo utrujeno, ima dovolj, kot hribolazec na vrhu. "Ajde Dušan, bodi dobro." "I ti." Nasmeh, roka. Bačarjeva tipična razvlečenost, kot dolenjščina, s ščepcem sentimentalnosti. Še Matt (črni Turek s svečkami in dišečimi palčkami, trčen in nežen). Ščetkajoč si zobe jih gleda skozi okno, vse na višku pijanske družabnosti, pijanskega tovarštva, pijanske prijetnosti, ki je kot med v čaju (čemur kmalu sledi prisilna zamenjava za grenkobo v kavi), boreč se z omotico nesposobnosti, ki mu koncentrično obkoljuje glavo. Ni variante, da tak kaj napiše (torej bo bdel in buljil v računalnik in bral in iskal uteho, skupaj z njo ali namesto nje pa dobil tesnobo, nesposobnost in nemoč). Leže, stisne oči (še preden zaspi zasliši, začuti... onadva, ki mu sledita, odmev njegovi pijanosti (zapri vrata, odpri okno!)).

Osem zjutraj; budilka, pakiranje, neprespanost, totalna zjebanost, rahla pijanost, mali mucek, zabito grlo, vrtoglavica (se pravi nič pretresljivega). Pakiranje. Tlačenje oblek v potovalko. Umazane gate. Omara, kamera, računalnik. Bačar odpre oči (prej sta se z ramo ob rami borila proti Bahorjevemu smrčanju; ko Bačarjeva granata plastenka ni zalegla, ga je, na poti do skreta, mož na moža, zrukal). Nekaj momlja, obrne se. Tlači, tlači, tlači (kako skrajno nadležna so vsa ta potovanja s tremi, štirimi torbami na torzu, ramenah, v rokah, hendikepiranost, kot Hondini roboti), in ko stlači je blesavo vesel, težke glave, lahnega nasmeška. Dol, torbe na dvorišče. Rado, Dunja, Hercegovci, Boko, Bučo, pač vsi raztreseni vseokoli. Zajtrk, kava, čakanje avtobusa ("Naj že pride, rad bi spal!..."). Nošenje računalnikov z montirnice (Rešek: "Poglej, če je kaka modra brisača..." Pogleda. Ni je.), tipkovnic, monitorjev in mišk. ... Avtobus, trideset metrov stran. S stvarmi se odmaje do njega, zibajoč se kot pritlikavec. Usede se nasproti zadnjih vrat (sprejemljiv eksibicionizem). Nekaj minut sedenja, nerganje. Bertole: "Samo ne vem, če boš lahko imel dva sedeža, ker nas je ful..." Še to. Bo že (nazadnje deli z Bahorjem (Nur tri sedeže naprej, sama)).

Off we go (bojazen, da ni klime (Volkan), se izjalovi; klima ni več nadstandard; pogreznili se bomo v lastno udobje).

*

Vožnja. Najprej po Novem Sadu, prek njega, iz njega (ne poznajo obvoznice?), potem proti Hrvaški. Valovita cesta (kot v Bosni), ravnina, svetlost. Prvi valovi dremavice, priprte oči, priprta zavest (poleg Nora, Philip (bald German), bosa, zraven Bahor, zgoraj brez, spredaj Dunja (ob njej stoječi Rado), zadaj Anna, Sara, ozadja njihovih slik v regresiji, k poti do sanj (Norin obraz v smejoči grimasi, valovi oceana, šumeči na peščeni plaži velemera...)). Bližanje meji, most, reka (Donava), širina. Prehod z enega kosa zemlje na drugega, metri, centimetri, za kar rabiš goro birokratske fiktivnosti, fiktivna svoboda ujetosti v omejevanje klanja med ljudmi. Srbkinja, štampljke, žigi. Razpuščenost, klepet, kraval (Hrvati znajo zapizdit; zadrževanje, dve uri, jebanje v glavo). Počasna vožnja čez most, reko, mejo, no man's land. Bučotovo dretje. "Everybody, please sit normal, don't be loud. Nora, Philip, put your legs down. Really. Bahor, obleči se. Resno." Umirjanje. Češnja na smetani: "Bomm!, sit down, really. Sit down and shut up, seriously." Žučo (ta mazohist): "Psssssst..." "Bom! Shut

up! Really!" "Psssssst..." Prst na ustnicah, njegov kisli porogljiv pogled, kot bi naredil požirek žganja, misleč, da je voda. "Bomm! I will hit you! I'm not joking..." ... Hrvaška meja. Vsi mirni, kot avtobus, namenjen v Dob. Bahorjevo momljajoče pizdenje. Cigani, Hrvati, meje, EU, vse en drek, kurac, kr neki... Nesrečni Hrvati, ki jih po primitivnem pravilu nihče ne mara, šahovsko polje, kravate, hinavci, ustaši (Srbi: četniki, Slovenci: konjušarji Dunaja. Ribja čorba.). Hrvat, resno listajoč potne liste (kot da nekaj stisne, nekaj hladnega, omejujočega, treznjejočega, kot skok v mrzlo vodo). Hrvat se na sredi avtobusa nasmehne; nekaj toplih kapljic. Vse v redu. Nov Hrvat, visok, suh, siv, podganji. Zajebantski, avtoritaren, zajeban. "Šta je sad to. Ljubljana, Ljubljana, šta čete tamo, šta je tamo? Imate nešto za prijaviti? Cigare, alkohol,... Nemate? Ako vam nešto nađem..." Hipen bruh smeha, tudi on kapa toplino. Počasi se premaknejo. Hrvati, jebejo sceno, koj jim kurac (stereotipne reakcije stereotipnih ljudi). Ob vstopu v državo ciničen napis: DOBRODOŠLI U HRVATSKOJ.

Spet. Opazujoč vožnjo, cesto, pokrajino se vcepljene razlike, ki naj bi tičale v srži razloga razprtij, stopijo kot sladkor v vodi... vera, pajčolan, pod katerim se spakuje gobasti obraz politike, te ultimativne laži, katere končni produkt je pobijanje ljudi med sabo, ljudi, ki so se do nedavnega vsaj trpeli... Prisede k Nur, sedeči ob oknu (s svojim prijetnim zasanjanim pogledom skozi okno; nabija ji nekaj o Hrvatih, kdo jih mara, komu gredo na živce, kaj so... (a ne predolgo, ker ga besede na enem in misli na drugem koncu delajo še bolj simptomatskega... dovolj mu je, da sedi zraven nje, da se naslanja na njeno prisotnost, kot bi stal pod pršenjem na Prešercu). Pogrezne se v molk, dojevanje in minevanje. Levo Rešek, za njo Katarina (vidi jo le v okviru nekih likov, katerih stranice menjajo premiki pred njenim obrazom). Živahnost, kričanje, režanje, pregovarjanje, pričkanje, premikanje, premetavanje, kot bi tovorili kurnik (kinka, kot crknjen piščanec, depresiven in neprespan (čez nekaj ur bo v spanec crknila tudi ostala perjad)). Kot smernik odpira in zapira oči. Glasba (retrospektivni pop-rock hiti, z vsem sranjem iz osemdesetih, zaradi česar bo nekje pri Krškem popizdil, zaradi česar ga bo Bučo napizdil, kot bi ga porinil v neko umazano mlakužo, celemu svet v vpogled (v Ljubljani na večerji (kaneloni in pomfri) se mu opraviči, kot bi ga postavil na suho))... Rumena podmornica Beatlov. Ob refrenu: "We all lived in a yellow submarine, yellow submarine, yellow submarine..." Lušno. Jesenko (Hercegovec z oblikovano bradico) smehljajoč snema. Zaprtje. Odprtje. Veliki valovi na cesti, ob vsakem "oooooooooooooooooooo (ha ha ha)" (prva violina: Rešek). Brnenje, tresenje, stisnjenost, noge, Nur... Nenadoma: Vukovar. (Spomin slike s televizije; Tuđman pred množico, vpraša nekaj v smislu šta bih; množica, kričeča Vukovar, Vukovar, Vukovar... (Ena v Ljubljani o nekem filmu o sceni tu, kako jo je spravil v jok...)) Moralni stisk, niti ne več boleč, kot voda, ki postane čez nekaj časa topla. Blok: kot doma, Ljubljana, Hrastnik..., balkoni, izobešeno perilo, negovane rože, nova okna, ljude za njimi, ljudje pred blokom, avtomobili, cesta, sonce, avtobus, Nur. Fasada: luknja zraven luknje, kot zluknjan sir, vsakih par centimetrov fosil metka, po celem bloku. Drek pa knjige, filmi, projekti... (Ustavijo se na bencinski; Istrabenz; glasnik domovine; kapitalni sužnjelastnik, sto petdeset let staro trobljenje.) Razvlečenost po Hrvaški. Počasno bližanje Zagrebu (predvsem dremanje, hlastanje po spočitosti). Postanek na obrobju; dvajset centov za scanje (koj kurac; čez petdeset let bo vsak novorojenček prispeval simbolično vsoto, da lahko živi). Malo Beethovna, malo Bacha, Tunnel of Love (kot po Bosni), Metallica. Bel grad ne tako daleč levo naprej. Mokrice (meja). Cestnina. Meja. Hrvaška – brez posebnosti. Vmes: modra tabla z rumenimi zvezdicami okoli velikih tiskanih črk EU. Back to civilization.